

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Siden gennemførelsen af egnsudviklingsloven i 1958 er der ved senere lovændringer sket en trinvis udbygning af lovens økonomiske bistandsformer. Hovedvægten i egnsudviklingsloven, jfr. handelsministeriets bekendtgørelse nr. 56 af 25. februar 1969 af lov om egnsudvikling er lagt på ydelsen af økonomisk bistand til anlægsfinansiering.

Denne bistand har 3 former.

- 1) Garantier for lån til anlægsfinansiering indenfor en årlig tilsagnsramme på 100 mill. kr.
- 2) Lån til kommuner til opførelse af erhvervsbygninger til salg eller udleje indenfor en årlig tilsagnsramme på 25 mill. kr. For indeværende finansår er rammen forhøjet med 15 mill. kr. til 40 mill. kr.
- 3) Ydelse af kapitaltilskud til nedbringelse af anlægsudgifter. Den årlige bevilling er i lovens § 11 fastsat til 22 mill. kr.

Erhvervslivets interesse har klart samlet sig om de støtteformer, der er mest gunstige i forhold til lånevilkårene på det almindelige kapitalmarked.

Således har interessen for ydelsen af lån i henhold til § 9 — de såkaldte industrihuslån — været stigende. Dette skyldes utvivlsomt, at lånene forrentes væsentligt under markedsrente, siden 1. april 1971 med 7 pct. p. a., at løbetiden for lånene sædvanligvis går op til 25 år, samt at finansieringen af bygninger og jord dækker investeringen 100 pct. Heraf udgør statslånet 75 pct., mens kommunen deltager i finansieringen med 25 pct.

Tilskudsordningen i henhold til lovens § 11 har ligeledes vist sig attraktiv. Denne ordning er begrænset til at gælde for investeringer, der foretages i de særlig vanskeligt stillede egne af landet. Ydelsen af tilskud kan kombineres med ydelsen af garanti i medfør af § 6, men således at garantibeløbet nedsættes med tilskudsbeløbet. Alle økonomiske faktorer taget i betragtning må det antages, at denne ordning ved maksimalt tilskud er noget fordelagtigere end den gældende låneordning vedrørende industrihuslån.

Udnyttelsen af garantiordningen i lovens § 6 har derimod i hele perioden siden 1958 været svag og med tilkomsten af de økonomisk fordelagtigere ordninger vigende. Set over perioden som helhed siden 1958 har den gennemsnitlige udnyttelse af tilsagnsrammen kun udgjort ca. 30 pct.

Erhvervslivets passive holdning overfor en finansieringsbistand i form af garanti for lån til anlægsfinansiering må søges i følgende forhold:

Uanset at lånene for långiver som følge af garantien er risikofri, har det kun været muligt at optage lån til fuld markedsrente.

Låneoptagelsen er i langt de fleste tilfælde forbundet med et meget betydeligt kurstab.

Placeringen af lånene er ofte vanskelig og tidkrævende.

Papirgangen ved ekspeditionen af garantisager er væsentligt mere besværlig end ved direkte lån.

Garantiordningen forekommer således mindre egnet til at tilskynde til overvejelser om iværksættelse af ny aktivitet i eller udflytning til egnsudviklingsområder.

Med henblik på yderligere at stimulere til erhvervsmæssig og økonomisk vækst og deraf følgende beskæftigelsesudvikling i egnsudviklingsområderne stilles der forslag om at forstærke de nuværende bistandsformer ved i stedet for ydelsen af garanti at skabe hjemmel for ydelse af statslån. For yderligere at forstærke virkningen heraf tænkes lånene ydet til en i forhold til markedsrenten nedsat rente, der fastsættes af handelsministeren.

For de særlig vanskeligt stillede områder, indenfor hvilke tilskud til anlægsinvestering vil kunne ydes, vil der således for erhvervslivet kunne gennemføres en meget gunstig finansiering.

For de øvrige egnsudviklingsområder vil overgangen fra garanti til lån ligeledes betyde en væsentlig forbedring i forhold til den nuværende tilstand.

Der er lagt vægt på, at man ved en effektiv finansieringsbistand giver erhvervslivet en større mulighed for at omstille sig beliggenhedsmæssigt, hvorved der kan ske en bedre udnyttelse af arbejdskraftsressourcerne samtidig med, at man kan opnå større mulighed for en geografisk udligning af aktiviteten til gavn også for de områder, hvor arbejdsmarkedet i perioder med højkonjunktur er anspændt med inflationære tendenser til følge. Dette kan også lette boligsituationen og byfornyelsesproblemerne i de erhvervsmæssigt stærkeste dele af landet, især i Københavnsområdet.

For yderligere at stimulere den geografiske bevægelighed hos industrien og det øvrige erhvervsliv og opnå en rimelig geografisk fordeling af beskæftigelses- og indkomstmulighederne stilles der forslag om hjemmel til særlige mobilitetsfremmende ydelser.